

Uunga: Inatsisartut Sanaartornermut Ataatsimiititaliaat.

Ulloq 21. nov. 2013-mi isumasioqatigiinnermut atatillugu Sanaartornermut Ataatsimiititaliap apeqqutaanut akissutit

Ataatsimiititaliap apeqqutai 20. novembarimeersut tullerriarneri naapertorlugit ataani akineqarput.

Apeqqut

1. Siunnersuut taama isikkoqartillugu akuerineqassagaluarpas, piginnaatitsissutit sorpiaat Inatsisartunit Naalakkeruisunut tunniunneqassappat ?

AKISSUT:

Nuummi containerinut umiarsualivimmik nutaamik pilersitsineramik ingerlatsinermillu isumaginnittussamik aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsisoqarneratigut siulersuisut qullersaqarfillu piukkunnaateqartut ivertinneqassapput. Tassani siunertarineqarpoq kinguneqarluartumik ingerlatsinerup, aningaasalersuisussanik pissarsinissap aamma pilersitsinerup aningaasartuutitigut sunniuteqarluarnissaata qulakkeerneqarnissaa. Tamanna taamaallaat anguneqarsinnaavoq siulersuisut qullersaqarfillu sinaakktussat erseqqinnerusumik aalajangersarneqarsimasut iluanni killilersorneqanngitsumik sulisinnaappata. 2014-mi upernaakkut ataatsimiinnermi inatsisinik saqqummiussinermi sinaakktussat taakku Inatsisartunit aalajangersarneqarsinnaapput. Tassunga ilaatigut ilaapput umiarsualiviit pillugit inatsit, atuisut akiliisarnerat politikikkut akuersisoqarneratigut aalajangersarneqarsinnaalluni, soorlu aamma ingerlatseqatigiiffiup siunertaa pilersitsineq pillugu inatsimmi nassuiarneqassasoq.

Ingerlatsinerup pilersitsinerullu immikkualuttuini annertunerusumik aqutsinissaq kissaatigineqassappat tamatuma kingunissaa tassaasariaqarpoq aningaasaliinerup nunatta karsiani malunnaatilimmik qaffanneqartariaqarnera.

Ilaatigut matumani ilanngullugit:

- A. Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffissatut siunnersuutigineqartumut aningaasaliinerit annertussusaannut sunniuteqarnissamut Inatsisartut sunik periarfissaqassappat ?

AKISSUT:

Aningaasaliinerup annertussusaanut apeqqutaavoq pisariillisaanermi iluanaarutissatut naatsorsuutigisat piviusunngortinnissaasa qulakkeerneqarnissaannut suna pisariaqartinneqarnerasoq. Taamaattumik sanaartornermut pilersaarutip minnerpaaffissaa annikillisinniarlugu Naalakkersuisut aamma teknikikkut siunnersortit suliaqarput.

21. november 2013
Sagsnr. 2013-092218
Dok. Nr. 1399411

Postboks 1160

Tlf: 34 50 00

Fax: 32 55 05

3900 Nuuk

Email: pn@nanoq.gl

www.nanoq.gl

2014-mut AI-p akuerineqarneratigut Inatsisartunit akuerineqarpoq aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimmi nammineq aningaasaatitut Naalakkersuisut aningaasaliinissaannut periarfissinneqassasut. Nammineq aningaasaatit annertussusaat ingerlatseqatigiiffiup nutaap taarsigassarsiniartarfinni taarsigassarsinikkut annerpaamik qanoq aningaasaliinnaaneranut killiliivoq. Aalajangersimasumik killiliinermut apeqqutaavoq taarsigassarsiniarfiiit naliliinerat, Naalakkersuisulli naliliipput killinga aningaasaliinissamut pisariaqartitsinertut naatsorsuutigisamut qanittuararsuusooq.

- B. Nuummi umiarsualiviup pilersinneqarneranut sanaartorneqarneranullu atatillugu aningaasartuutit tamarmiusut annertussusaannut sunniuteqarnissamut Inatsisartut sunik periarfissaqassappat ?

AKISSUT:

Aalajangiinissamut siunnersuummi allaaserineqarpoq suna sanaartorneqassanersoq, aamma aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimmi pilersitsisoqassasooq suliat isumaginissaannik tamatumalu kingorna ingerlatsinermik isumaginnittussamik. Upernaakkut ataatsimiinnermi pilersitsinissaq pillugu inatsit saqqummiunneqassaaq, tassani aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiup sulinissaanut sinaakkutissat Inatsisartunit akuerineqassallutik.

Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffimmi pilersitsisoqarneratigut aalajangiisinnaaneq aqutsisunut piukkunnaateqartunut piginnaasaqartunullu Inatsisartunit tunniunneqassaaq. Inatsisartut sunniinissamut periarfissaat taamaalilluni ingerlatseqatigiiffimmi pilersitsineq pillugu inatsisip aamma umiarsualiviit pillugit inatsisip pilersinneraniippoq akuersinermiillunilu. Naalakkersuisut naliliipput immikkuuallutunik aalajangiisarnerit aktiatigut ingerlatseqatigiiffiup aqutsisuinut isumagisassanngortinnerisigut tamakkiisumik aningaasartuutit annikillisinneqarsinnaasut aamma inatsisit aqutugalugit ingerlatseqatigiiffik pillugu sinaakkutissanik aalajangersaasoqassasooq. Naalakkersuisut piginnittuuneeq pillugu ingerlanneqartumik peruseqarput, tassani namminersorlutik oqartussat pigisaat aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit ataqatigiisummik inuiaqatigiit ineriartornerannut tapertaanerannik ingerlaavartumik qulakkeerisoqarpoq. Taamaattumik ingerlatseqatigiiffiup aamma pingaarnertut siunertarissavaa sunniuteqarluartumik attaveqarfinnut tapertaanissaq, inuussutissarsiutit ineriartortinnerinut sinaakkutissanik qulakkeerineq aamma nunanik allanik niuernermtu atatillugu assartuinnermi aningaasartuutit tamarmiusut appartinneqarlutik.

- C. Umiarsuaassisarnerup allanngortinneqarnissaanut killiliisut suussappat, tamatumaniitaaq Kalaallit Nunaanni namminermi Atlantikorlu ikaarlugu usinik assartuinnermi piffissamut atugarineqartumut atatillugu?

AKISSUT:

Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit Kalaallit Nunaannilu usinik imaatigut assartuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 16, 30. oktober 1992-meersoq malillugu inuussutissarsiorneq eqqarsaatigalugu usinik assartuineq Naalakkersuisunit malittarisassa-qartinneqarpoq. Pisumi Royal Arctic Line A/S (RAL) akuersissummik tunineqarsimavoq, tamatumalu kingunerisaanik ingerlatseqatigiiffik nunamut nunamiillu kiisalu illoqarfiit akornanni usinik assartuinnissamut kisermaassisuulluni. Ukiap ingerlanerani ukiumut tullinnguuttumut umiartornissamut pingaarnertigut pilersaarummut

RAL siunnersuusiussaaq. Pilersaarut taanna soqutigisaqaqatigiinnut arlalinnut tusarniutigineqassaaq, taakkulu oqaaseqaataat ilanngunneqarpata siunnersuut Naalakkersuisunit akuerisassanngorlugu nassiunneqassalluni.

Containerileriffiup allineqarneratigut suleriaaseq taanna allanngortinneqassanngilaq, tassa taanna inatsisikkut malittarisassaqaartinneqarmat. Umiarsualivilli umiartornerup pitsaanerulernissaanut periafissiissaaq, taamaalilluni sunniuteqarluarnerusumik angallassisoqarluni, taamaalilluni assartuinermi aningaasartuutit appartinneqarlutik. Umiarsualiviup allineqarnerata kingorna ukiunut umiartornissamut pilersaarutip inaarutaasup aalajangersarnissaanut suli siusippallaarpoq, maannamulli piviusuusaartitsinerit takutippaat umiarsuit ingerlasarneri allanngortinneqarsinnaassasut, taamaalilluni piffissaaq assartuinermut atorneqartoq appartinneqarluni. Tamanna Atlantikoq ikaarlugu umiarsuarmik anginerusumik umiarsualiinikkut, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni aalajangersimasumik ingerlaartartussaaq, taamaalilluni nunap iluani umiarsuartigut angallannik ingerlallualersissallugu. Illoqarfiit arlallit piffissatigut pitsannguuteqarfiussapput usit avannamukartut kujammukartullu eqqarsaatigalugit. Kisianni aamma illoqarfeqassaaq pitsannguutinik misigisaqanngitsunik. Illoqarfiit taakku tasaanerupput ullumikkut nunap immikkoortuini akunniffiusut (agguaassinermi qitiusut), assersuutigalugu Aasiaat. Nuummi umiarsualiviup nunataata annertusineratigut tamatuma pingaarnertigut akunniffiit tamaasa iluaqutaasumik katersorsinnaavai, taamaalilluni nunami ataatsimik katersuiffeqalerluni, nunamut tamarmut usinik ataatsikkoortumik suliaqarsinnaasoq.

Umiarsualiviup allineqarnera taamaalilluni umiartornissamut pilersaarutit il.il. aalajangersarneranni killiliinermik kinguneqassanngilaq, umiartornerullu pitsaanerulernissaanut amerlanernik periarfissiissalluni. Ullumikkut umiartornissamut pilersaarutit pillugit Naalakkersuisut aalajangiisassapput. Aammattaaq ilanngunneqassalluni nunaqarfinnut umiartornerit attorneqassanngimmata, tassa taakkunani pilersuinerup ilusaa kiffartuussinissamut isumaqatigiissutikkut malittarisassaqaartinneqarmat, Naalakkersuisut aamma Royal Arctic Bygdeservice A/S-ip akornanni piffissamut 2011-miit 2030-mut isumaqatigiissutaasoq. Nunaqarfinni umiartornissamut pilersaarutini allannguutit tamarmik Naalakkersuisunit akuerineqartussaapput.

- D. Siunnersuut taama isikkoqartillugu akuerineqassagaluarpat, aningaasaliinernut, umiarsuaassisarnernut, assartuinermi piffissamut, atuisut akiliuteqartarnerannut il.il. atatillugu piginnaatitsissutit suut Inatsisartunit tunniunneqassappat?

AKISSUT:

Umiarsulivik pillugu ingerlatseqatigiiffik nutaaq siumut sammisumik umiarsualivimmiittussanik aningaasaliinernut sunniuteqartussaassaaq. Tamatumunga sinaakkutissat pilersitsineq pillugu inatsimmi, 2014-mi Upernaakkut ataatsimiinnermi Inatsisartunut saqqummiunneqartussat naatsorsuutigineqartumi, aalajangersarneqassapput.

Umiarsualiviup tassanilu atortunik atuneq pillugu atuisut akiliutaannik malittarisassaliorneq umiarsualiviit pillugit inatsimmi malittarisassaliorneqassapput, taassuma 2014-mi upernaakkut ataatsimiinnermi Inatsisartunut saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tassani pingaartinneqarpoq

umiarsualiviup akitsuutininik akileeqqusisinnaanera, soorlu nunarsuup sinnerani ilisimaneqartutut, akiliinerulli qaffasissusia Naalakkersuisunit akuerineqartussaassalluni. Atuisut akiliuteqartarnerat unammilleqatigiinnermik equngalersitsinngineranik taamaalillutik Naalakkersuisut qulakkeerisussaapput, kisiannili Kalaallit Nunaanni umiarsualiviit tamarmik atorneqarnissaannut annertuumik sulii kajuminnassalluni.

Umiartornissamut pilersaarutit il.il. kiisalu assartuinnermi akigititat umiarsualivimmut attuumassuteqanngillat, taamaallaat RAL-imut attuumassuteqartutik, qulaani oqaatigineqartutut Kalaallit Nunaannut, Kalaallit Nunaannit Kalaallit Nunaannilu imaatigut assartuinnermi akuersissuteqartoq. Malittarisassaliornerit taakku Naalakkersuisunit sulii aalajangersarneqartassapput, taamaalillunilu umiarsualiviup allineqarnerani tassunga piginnaatitsineq kalluarneqarnani.

Atatasimut isigalugu oqaatigineqarsinnaavoq umiarsualivik pillugu ingerlatseqatigiiffimmik pilersitsisoqarneratigut piginnaatitsinerit allanngortinneqassanngillat. Atuisunut innuttaasunullu toqqaannartumik eqquisunik ingerlatsinikkut suliniutit pillugit Naalakkersuisut sulii aalajangiisassapput.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Steen Lyngé